

شناسایی ثالث به عنوان اصیل در قرارداد به استناد پرداخت ثمن معامله توسط شخص ثالث سیدعلی خراسانی^۱

چکیده:

در این مقاله با ارائه و نقد رأی در رابطه با اثبات مالکیت زوج نسبت به اموالی که در دوران زوجیت به نام زوج خریداری شده و ثمن آن توسط زوج پرداخت شده است، به بررسی میزان توجه دادگاه به شروط ضمنی، کشف اراده واقعی طرفین معامله، شناسایی طرف اصیل در قرارداد و رعایت اصول و قواعد آیین دادرسی مدنی (از حیث ادله اثبات دعوا، صلاحیت محلی، تعیین خواسته و خواندگان) پرداخته شده است. شعبه ۷۹ دادگاه عمومی حقوقی تهران و شعبه ۲۵ دادگاه تجدیدنظر استان تهران، سند رسمی انتقال و سند مالکیت صادر شده به نام زوج را مصداق اراده ظاهری دانسته و پرداخت کل ثمن معامله توسط زوج را دلیل بر اراده واقعی در انجام معامله برای زوج تلقی کرده است و حکم به اثبات مالکیت زوج و الزام زوج (ورثه زوج) به تنظیم سند رسمی انتقال به نام زوج صادر کرده‌اند. به علاوه دادگاه درخواست کتبی زوج از وارث زوج مبنی بر خرید سهم‌الارث وارث از اموال موضوع دعوا را به منزله درخواست صلح دانسته و اقرار زوج به مالکیت زوج تلقی نکرده است. بدین‌منظور رأی شعبه ۷۹ دادگاه عمومی تهران و رأی شعبه ۲۵ دادگاه تجدیدنظر استان تهران را با روش تحلیلی به اجزای تشکیل‌دهنده آن تجزیه کرده و خواهیم دید که در باز ترکیب این اجزا، چه ایراداتی از حیث استدلالی متوجه دادگاه بدوی و تجدیدنظر شده است. به نظر می‌رسد عمده ایرادات مذکور ناشی از این باشد که تصمیم دادگاه در این پرونده، بیش از آن‌که نتیجه استدلال منطقی باشد، معلول سیر شهودی دادرس بوده است.

کلیدواژه‌ها: اراده ظاهری، اراده باطنی، اثبات مالکیت، نماینده، اصیل افشا نشده، پرداخت ثمن توسط شخص ثالث، درخواست صلح، شهودگرایی قضایی.

۱. دانش‌آموخته دکتری حقوق خصوصی از دانشگاه شهید بهشتی و وکیل پایه یک دادگستری.